

ГАЛИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ В'ЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Галицького фахового коледжу
імені В'ячеслава Чорновола

Марія БАБЮК

2023р.

ПРОГРАМА

співбесіди з української мови

На основі: базової загальної середньої освіти

Для здобуття: ОПС фахового молодшого бакалавра

Спеціальність: 061 Журналістика

Освітня програма: Журналістика

Розглянуто та схвалено на засіданні
циклової комісії мовно-літературних
дисциплін та видавничої справи
протокол №9 від 21.04. 2023р.

Голова комісії _____ Леся УХАЧ

Тернопіль, 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма співбесіди з української мови охоплює всі розділи шкільної програми основної школи.

У запропонованій програмі стисло наведено зміст розділів шкільної програми, де вказано основний понятійний апарат, яким повинен володіти вступник. Також наводиться перелік основних питань, які виносяться на вступне випробування і дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного екзамену з української мови.

Запропонована програма спрямована на те, щоб виявити в абітурієнтів рівень загальномовної підготовки, мовної грамотності, творчий потенціал, комунікативні та аналітичні здібності, гнучкість мислення.

Абітурієнт повинен знати:

- ✓ вивчені орфограми, наводити приклади до них;
- ✓ мовну специфіку функціональних стилів мовлення;
- ✓ особливості мовно-стилістичного аналізу тексту;
- ✓ види мовленнєвої діяльності і володіти ними.

Абітурієнт повинен вміти:

- ✓ розпізнавати мовні явища, давати їм характеристику;
- ✓ правильно писати, згідно вивчених орфограм;
- ✓ знаходити і виправляти орфографічні помилки на вивчені правила;
- ✓ пояснити лексичні значення слів;
- ✓ визначати значущі частини слова;
- ✓ розпізнавати частини мови, визначати їхні граматичні ознаки;
- ✓ розрізняти словосполучення і речення, їх види;
- ✓ замінювати пряму мову непрямою, правильно вживати розділові знаки;
- ✓ розпізнавати стилі мовлення, визначати їхні особливості;

- ✓ усвідомлено і критично оцінювати текст прочитаного;
- ✓ аналізувати тексти різних стилів, типів і жанрів;
- ✓ визначати тему, основну думку, задум автора, добирати доречні аргументи і робити висновки;
- ✓ висловлювати свою позицію, погляд на ситуацію чи обставини.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Графіка й орфографія. Алфавіт. Наголос. Співвідношення звуків і букв.

Принципи українського правопису. Вживання м'якого знака. Апостроф. Правопис префіксів і суфіксів. Правопис великої літери. Подвоєння та подовження приголосних. Спрощення в групах приголосних. Правопис слів іноземного походження. Лапки у власних назвах. Перенос слів.

Лексикологія та фразеологія. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме і переносне значення слова. Омоніми. Пароніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Застарілі й нові слова. Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізм. Класифікація фразеологізмів.

Морфологія. Частини мови, принципи їх виділення.

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні і загальні, істоти і неістоти. Рід. Число. Відмінювання іменників. Незмінювані іменники в українській мові.

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди за значенням. Ступені порівняння якісних прикметників.

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання порядкових і кількісних числівників.

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників.

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Види дієслів. Форми дієслів. Способи дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни.

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників.

Прийменник як службова частина мови. Сполучник як службова частина мови. Частка як службова частина мови. Вигук як частина мови.

Синтаксис. Словосполучення. Речення як основна синтаксична одиниця.

Просте речення. Види речень. Підмет і присудок як головні члени речення. Другорядні члени речення. Односкладні речення. Просте ускладнене речення. Складне речення. Типи складних речень за способом зв'язку їхніх частин. Складносурядне речення, його будова. Складнопірядне речення, його будова. Безсполучникове складне речення. Речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Способи відтворення чужого мовлення. Пряма мова. Діалог. Цитата.

Стилістика. Стилї мовлення, їх функції, ознаки.

Розвиток мовлення. Види мовленнєвої діяльності. Вимоги до мовлення. Тема й основна думка. Основні ознаки тексту.

Текстологія. Текст, його ознаки. Зміст і будова тексту. Тексти різних стилів, типів, жанрів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає очне або дистанційне оцінювання підготовленості (оцінювання знань, умінь та навичок) вступника з одного предмета – українська мова, за результатами якої виставляється одна позитивна оцінка за шкалою 100-200 або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»). Бали від 1 до 99 вважаються незадовільними та унеможливають подальшу участь вступника у конкурсі.

Оцінювання якості підготовки абітурієнтів з української мови здійснюється у трьох аспектах: *рівень оволодіння теоретичними знаннями та якість практичних умінь і навичок* (здатність застосовувати вивчений теоретичний матеріал при виконанні вправ), *робота з текстом*.

Оцінювання результатів навчання мови здійснюється на основі:

- різнобічного мовленнєвого розвитку особистості;
- освітнього змісту навчального предмета, який розподіляється на чотири елементи - знання, уміння й навички, досвід творчої діяльності та досвід емоційно-ціннісного ставлення до світу;
- функціонального підходу до шкільного курсу мови, який передбачає вивчення мовної теорії в аспекті практичних потреб розвитку мовлення.

Об'єктами перевірки й оцінювання є:

- мовленнєві вміння й навички з чотирьох видів мовленнєвої діяльності;
- знання про мову й мовлення;
- мовні вміння та навички;
- досвід творчої діяльності;
- досвід особистого емоційно-ціннісного ставлення до світу.

Оцінювання результатів навчання української мови забезпечує вміння учнів ефективно користуватись мовою як засобом пізнання, комунікації, високу

мовну культуру особистості, сприяє формуванню громадянської позиції та національної самосвідомості.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Кількість балів (від 100 до 200)	Вимоги до рівня навчальних досягнень
100-119	Абітурієнт відповідає на запитання лише однозначними реченнями ("так" чи "ні") або уривчастими реченнями ствердного чи заперечного характеру; формулює запитання; комунікативна мета досягається лише частково; слід працювати над виробленням умінь послідовніше й чіткіше викладати власні думки, дотримуватися змістової та стилістичної єдності.
120-129	Абітурієнт наводить приклади мовних одиниць, читає незнайомий текст досить повільно, частково розуміє після одного прочитування фактичний зміст; намагається брати участь у діалозі, немає чіткості у розрізнюванні основної та другорядної інформації; потребує урізноманітнення добір слів.
130-139	Абітурієнт здійснює розпізнавання вивчених мовних явищ, робить спробу добору належної форми слова, потрібної лексеми; читає незнайомий текст досить повільно, частково розуміє після одного прочитування фактичний зміст, намагається визначити тему або основну думку, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути увиразнена основна думка; бере участь у діалозі, дотримується елементарних правил поведінки в розмові, загалом досягає комунікативної мети, проте може відхилятися від теми, мовлення характеризується стереотипністю.
140-149	Абітурієнт здійснює розпізнавання вивчених мовних явищ, добір належної форми слова, потрібної лексеми, відповідних засобів зв'язку між частинами речення, між реченнями у групі пов'язаних між собою речень тощо; читає незнайомий текст досить повільно, частково розуміє після одного прочитування фактичний зміст, причинно-наслідкові зв'язки, визначає тему або основну думку прочитаного, частково аналізує прочитане, вступнику ще слід працювати над умінням самостійно формулювати судження, належно їх аргументувати, точніше добирати слова й синтаксичні конструкції; участь у діалозі здійснюється переважно за допомогою викладача.

150-159	Абітурієнт розуміє значення мовних одиниць та особливостей їх використання в мовленні, виявляє вміння розпізнавання й класифікування вивчених мовних явищ, читає незнайомий текст повільно, розуміє після одного прочитання фактичний зміст, причинно-наслідкові зв'язки, визначає тему або основну думку прочитаного, частково аналізує прочитане, відстежуються елементи особистісної позиції щодо предмета обговорення, правила спілкування в цілому дотримуються, судження загалом самостійні й аргументовані, відхилення від теми, помилки в мовному оформленні реплік майже не трапляються; але ще слід вдосконалювати вміння чітко і послідовно висловлюватися, належно аргументувати основну думку.
160-169	Абітурієнт виявляє розуміння значення мовних одиниць та особливостей їх використання в мовленні, виявляє вміння розпізнавання й класифікування вивчених мовних явищ, читає незнайомий текст повільно, розуміє після одного прочитання фактичний зміст, причинно-наслідкові зв'язки, визначає тему й основну думку прочитаного, робить спроби визначити стиль чи тип мовлення, частково аналізує прочитане, у діалозі з'являються елементи оцінних характеристик та узагальнень.
170-179	Абітурієнт виявляє розуміння значення мовних одиниць та особливостей їх використання в мовленні, виявляє вміння розпізнавання й класифікування вивчених мовних явищ, читає незнайомий текст повільно, розуміє після одного прочитання фактичний зміст, причинно-наслідкові зв'язки, визначає тему й основну думку прочитаного, визначає стиль або тип мовлення, аналізує прочитане, особиста позиція виражається порівняно нечітко; самостійно веде діалог, демонструючи загалом достатній рівень вправності й культури мовлення.
180-189	Абітурієнт виявляє вміння розпізнавання, групування й класифікування вивчених мовних явищ; читає незнайомий текст із належною швидкістю, розуміє й запам'ятовує після одного прочитання фактичний зміст, причинно-наслідкові зв'язки, визначає тему й основну думку, називає деякі виразально-зображувальні засоби прочитаного твору; аналізує прочитане, висловлює власну думку; визначає стиль і тип мовлення, структура діалогу і мовне оформлення реплік у цілому відповідають нормам.

190-199	Абітурієнт: виявляє вміння розуміння значення мовних одиниць та особливостей їх використання в мовленні; розпізнавання, групування й класифікування вивчених мовних явищ; сполучування слів, доповнення й трансформація речень, добір належної форми слова, потрібної лексеми, відповідних засобів зв'язку між частинами речення, між реченнями у групі пов'язаних між собою речень тощо; читає незнайомий текст із належною швидкістю, розуміє й запам'ятовує після одного прочитання фактичний зміст, причинно-наслідкові зв'язки, швидко визначає тему й основну думку, виразально-зображувальні засоби прочитаного твору; визначає стиль і тип мовлення, дає оцінку прочитаному, висловлює власну думку, зіставляє її з темою прочитаного; структура діалогу і мовне оформлення реплік відповідають нормам.
200	Знання, вміння й навички абітурієнта повністю відповідають вимогам програми, розуміння значення мовних одиниць та особливостей їх використання в мовленні; розпізнавання, групування й класифікування вивчених мовних явищ; сполучування слів, доповнення й трансформація речень, добір належної форми слова, потрібної лексеми, відповідних засобів зв'язку між частинами речення, між реченнями у групі пов'язаних між собою речень тощо; читає незнайомий текст із належною швидкістю, розуміє й запам'ятовує після одного прочитання фактичний зміст, причинно-наслідкові зв'язки, швидко визначає тему й основну думку, визначає стиль і тип мовлення, виразально-зображувальні засоби прочитаного тексту; дає оцінку прочитаному, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, враховує авторську позицію; веде глибокий за змістом і досконалий за формою діалог.

ШКАЛА ПЕРЕВЕДЕННЯ БАЛІВ

Бали від 1 до 12	Бали від 100 до 200
1	100
2	101-108
3	109-119
4	120-129
5	130-139
6	140-149
7	150-159
8	160-169
9	170-179
10	180-189
11	190-199
12	200

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О. Українська мова. Правопис у таблицях, тестові завдання. Враховуючи новий правопис. Навчальний посібник. Київ: Книголав, 2020.
2. Авраменко О. “100 експрес-уроків української”. Навчальний посібник. Київ: Книголав, 2020.
3. Авраменко О. Посібник для підготовки до ЗНО: Українська мова та література, частина І. Довідник. Завдання в тестовій формі. Київ: Грамота, 2022.
4. Боднарчук К. Українська мова. Навчальний посібник для слухачів підготовчих курсів та абітурієнтів. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007.
5. Українська мова. Енциклопедія / за ред. І. В. Муромцева. – К. : Майстерклас, 2011. – 400 с.
6. Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. / С. В. Шевчук, О. О. Кабиш, І. В. Клименко. – К. : Алерта, 2011. – 544 с.